

НАУКОВО-
ВИРОБНИЧИЙ

ЖУРНАЛ

ОХОРОНА ПРАЦІ

№2
2000

У цьому номері:

Система управління охороною праці в кировоградському ВАТ «Завод «Гідросила»

Важке відродження Запорізького титаномagneїєвого комбінату

Матеріали семінару-наради головних державних експертів умов праці областей України

Безпека життєдіяльності в Закарпатті

Прийнято Закон України «Про аварійно-рятувальні служби»

**З КОЖНИМ РОКОМ
КРОК ОБЛООНЬ ВПЕРЕД!**

В акціонерному товаристві «Облоонь» живуть і працюють під девізом — жодного року без нового кроку вперед. Дотримуючись цієї заповіді, підприємство з року в рік нарощує виробництво продукції, удосконалює техніку та технології, що сприяють підвищенню безпеки, поліпшенню умов праці та соціального захисту працюючих.

Матеріал читайте на с. 32-33

ВІДПОВІДАЛЬНОЮ СПРАВОЮ ЗАЙМАЮТЬСЯ ЖІНКИ

Питаннями гігієни праці та профілактики професійних захворювань в структурі санепідустанов Києва займаються фахівці відділення гігієни праці міської санепідстанції та 14 відділень районних СЕС, де працюють більше 80 працівників, серед них понад 70 жінок. Їх діяльність пов'язана з роботою санітарно-гігієнічних лабораторій, до складу яких входять хімічні лабораторії, лабораторії досліджень фізичних факторів виробничого середовища. Минулого року створено функціональну групу досліджень психофізіологічних параметрів виробничого середовища.

На контролі відділення понад 2300 об'єктів та організацій промислового профілю, де працює майже 450 тис. чоловік. Обстеженню підлягають 336 511 робочих місць. У минулому році 2579 робочих місць обстежені за хімічними факторами, на 9570 – проведені дослідження фізичних факторів (шуму, вібрації, електромагнітних полів, мікроклімату, освітлення тощо).

Фахівці санепідустанов міста активно співпрацюють з територіальним управлінням Держнаглядохоронпраці по Київській області та місту Києву, з відділами охорони праці держадміністрацій та прокуратурами. Вже третій рік разом з ними складаються спільні плани комплексних обстежень промислових підприємств.

Усі лабораторії міської СЕС, у тому числі бактеріологічна та радіологічна, атестовані Міністерством охорони здоров'я України на право проведення досліджень для атестації робочих місць. На базі міської СЕС працює атестаційна комісія, що атестує санітарно-промислові лабораторії підприємств на право проведення таких досліджень.

Напередодні свята 8 Березня редакція нашого журналу щиро вітає усіх співробітниць міської СЕС і бажає їм успіху у відповідальній справі, якій вони служать.

На знімках (зверху вниз):

завідувачка відділення гігієни праці Київської СЕС І. Кононова;
завідувачка відділення санітарно-гігієнічної лабораторії Л. Доценко;
лікар-лаборант В. Корнєєва з інженером з охорони праці АТ «Лагода» Т. Лук'янець;
фельдшер-лаборант Т. Ференець робить замірювання біля шліфувального верстата в АТ «Лагода»;
В. Корнєєва та Т. Ференець на дільниці шліфування в АТ «Лагода».

Фото О. Білодуба

Зміст

Управління охороною праці

К. Цвігун.	Робота без «битв» та «героїзму»	3
А. Волков.	Формула взаєморозуміння	6
В. Згама.	Систему мало розробити...	8
Є. Лисенко.	Перемагають, на жаль, керівники	9
Г. Гогіташвілі.	Комплексне управління	10
В. Михайлюк.	Зміни на краще	12
В. Зіняк.	Не хочете виконувати вимоги закону – платіть штраф	13
Ю. Богдан.	«Волиньгаз»: тут є чому повчитися	15
А. Цимбалюк, В. Красінський.	Електротравматизм можна тримати під контролем	16
В. Сопільняк.	Творчий внесок В. Назарова	17

Безпека праці

І. Липка.	Нові монтерські лазы	19
П. Чернега.	Важке відродження	20
С. Попович.	Намагалися приховати нещасний випадок	22
А. Сілін.	Де порядок у пошані, там і робота на втіху	24
П. Шапран.	Злочинна економія	25
С. Луньов, В. Далькевич,	Від безтурботності до трагедії – один крок	26
А. Мартинов, М. Мачуговський.	Потрібен вибухобезпечний світильник	27
О. Крошкіна.	Новий нормативний документ	29
О. Бордяковський.	Запобіжні мембрани	34

Медицина праці

М. Мірошниченко.	Поліпшити соціальний захист працюючих неможливо без атестації робочих місць	35
О. Краснюк.	Проблеми виявлення професійного раку в Україні	40
В. Захарченко, М. Колесник.	Аналітичний контроль шкідливих речовин у повітрі робочої зони промислових підприємств	43

Соціальне страхування

В. Крот.	Щоб не було пізно	45
	Про питання загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності	47

Безпека життєдіяльності

А. Городецький.	Закарпаття: потрібна ефективна робота з людьми	50
-----------------	--	----

Офіційний розділ

	Про аварійно-рятувальні служби	53
	Нормативні документи	54
	Слідами наших публікацій	57
	За листами читачів	58

© ОХОРОНА ПРАЦІ

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв та інших відомостей несуть автори публікацій. Рукописи не рецензуються. За достовірність реклами несе відповідальність рекламодавець.

Комп'ютерний набір – Л. Савочка. Комп'ютерна верстка – М. Зельдін, М. Медведєва, Є. Яковенко. Коректори – Л. Обуховський, Г. Коровніченко.
Підписано до друку 04.02.2000. Формат 60×84/8. Папір – крейдований. Друк – офсетний. Ум. друк. арк. – 7,44. Обл.-вид. арк. – 9,61. Тираж 9087 прим.
Зам. № 0166002. Надруковано на комбінаті друку видавництва «Преса України». 03047, Київ, проспект Перемоги, 50.

Журнал видається українською та російською мовами. Загальний тираж – 18431 прим.

Передплатна ціна одного примірника – 9 грн. 36 коп.

ПРО КОНКУРС «КРАЩИЙ РОБОТОДАВЕЦЬ РОКУ»

Уприміщенні Українського союзу промисловців та підприємців 14 січня 2000 р. відбулося перше засідання організаційного комітету Всеукраїнського конкурсу на звання «Кращий роботодавець року», організованого відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25 листопада 1999 р. № 2135. Ініціатива започаткування конкурсу належить Міністерству праці та соціальної політики і Українському союзу промисловців та підприємців.

Відкрив засідання президент союзу, голова Координаційної ради Конфедерації роботодавців України, голова оргкомітету А. Кінах. Про план роботи організаційного комітету повідомив Міністр праці та соціальної політики України, заступник голови оргкомітету І. Сахань.

Конкурс проводиться на засадах соціального партнерства з метою заохочення роботодавців до збереження діючих та створення нових робочих місць; збільшення кількості працюючих; підвищення ефективності використання робочої сили; виробництва конкурентоспроможної продукції.

У конкурсі візьмуть участь підприємства та установи всіх форм власності, що здійснюють виробничу, науково-дослідну, комерційну діяльність з використанням праці найманих працівників.

Підбиття підсумків конкурсу здійснюватиметься за конкретними показниками, що характеризують рівень роботи підприємств. Зокрема, оцінюватимуться такі показники:

- виробництво (надання) конкурентоспроможної продукції (робіт, послуг) на внутрішньому та зовнішньому ринках;
- кількість діючих, збереження та створення нових робочих місць;
- своєчасність виплати заробітної плати, повнота сплати податків і зборів до бюджетів усіх рівнів та до державних цільових фондів;
- наявність на підприємстві колективного договору або угоди та забезпечення його виконання;

- рівень охорони праці на підприємстві та створення необхідних умов для високопродуктивної праці;

- результативність роботи з бронювання робочих місць для працевлаштування працездатних громадян у працездатному віці, які потребують соціального захисту й не здатні на рівних конкурувати на ринку праці;

- участь підприємства в організації та проведенні оплачуваних громадських робіт;

- відсутність на підприємстві страйків протягом звітного періоду. Попередній розгляд та підготовка матеріалів для визначення претендентів на звання переможця здійснюється в два етапи:

- 1) регіональним організаційним комітетом (термін подачі документів – до 1 лютого наступного за звітним періодом року);

- 2) організаційним комітетом Всеукраїнського конкурсу (термін подачі документів – до 10 березня наступного за звітним періодом року).

Підбиття підсумків конкурсу на регіональному рівні здійснюватиметься до 15 лютого, а на загальнодержавному – до 30 березня наступного за звітним періодом року та затверджуватиметься Кабінетом Міністрів України.

Переможці конкурсу нагороджуватимуться спеціальними дипломами та цінними подарунками.

Прес-служба Міністерства праці та соціальної політики

Редакційна колегія

Бережний Микола Семенович – начальник Центральної інспекції Держатомінспекції Мінекобезпеки України	559-53-44
Гаврилюк Лариса Андріївна – завідувач редакційного відділу журналу «Охорона праці»	558-36-03
Гайдук Олег Васильович – заступник Міністра України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи	247-30-06
Гержод Юрій Володимирович – начальник відділу безпеки руху і охорони праці Головного управління науково-технічної політики та безпеки транспорту Міністерства транспорту України	269-45-31
Горецький Володимир Іванович – завідувач відділу охорони праці Федерації профспілок України	228-02-51
Єршов Сергій Олександрович – заступник головного редактора з редакційно-видавничої роботи журналу «Охорона праці»	558-74-18
Заболотній Анатолій Григорович – начальник управління охорони праці, надзвичайних ситуацій та екології Міністерства вугільної промисловості України	228-16-90
Земляков Володимир Федорович – завідувач відділу з питань охорони праці та соціального страхування журналу «Охорона праці»	551-95-71
Кириленко Віктор Михайлович – начальник управління організації державного нагляду Держнаглядохоронпраці	220-54-13
Кріса Іван Якимович – заступник начальника управління пожежної профілактики Головного управління Державної пожежної охорони МВС України	220-12-46
Лесенко Георгій Георгійович – начальник Головного управління охорони праці Держнаглядохоронпраці	220-87-35
Мостовий Володимир Миколайович – головний державний експерт Державної експертизи умов праці України Міністерства праці та соціальної політики	220-45-53
Семко Олександр Платонович – відповідальний секретар Національної ради з питань безпечної життєдіяльності населення при Кабінеті Міністрів України	293-60-05
Сорокін Ігор Дмитрович – заступник голови Держнаглядохоронпраці	226-29-55
Теличко Едуард Миколайович – заступник головного редактора журналу «Охорона праці»	551-95-69
Ткачук Костянтин Нифантович – директор Національного науково-дослідного інституту охорони праці	441-97-52
Яковенко Микола Григорович – головний редактор журналу «Охорона праці»	558-74-11

Редакція журналу

Головний редактор Яковенко Микола Григорович	558-74-11
Заступник головного редактора з редакційно-видавничої роботи Єршов Сергій Олександрович	558-74-18
Заступник головного редактора Теличко Едуард Миколайович	551-95-69
Відповідальний секретар Артем'єв Володимир Васильович	559-36-44
Завідувач редакційного відділу Гаврилюк Лариса Андріївна	558-36-03
Завідувач відділу з питань охорони праці та соціального страхування Земляков Володимир Федорович	551-95-71
Художньо-технічний редактор Хітров Олександр Борисович	551-95-67
Редактори: Даніляк Наталія Яківна Косяк Галина Григорівна Покуса Ольга Карпівна	558-36-03
Власні кореспонденти: по Донецькій та Луганській обл. Щуров Геннадій Леонідович	(0622) 92-34-53
по Вінницькій, Тернопільській, Хмельницькій, Рівненській та Чернівецькій обл. Сопільняк Василь Іванович	(0382) 55-89-94
по Одеській, Херсонській та Миколаївській обл. Цвігун Катерина Михайлівна	(0482) 63-84-03
по Харківській, Полтавській та Сумській обл. Тарасюк Олександр Степанович	(0572) 27-74-63
по Львівській, Волинській, Івано-Франківській та Закарпатській обл. Попович Степан Степанович	(0322) 74-38-13
по Дніпропетровській, Запорізькій та Кіровоградській обл. Безуглий Леонід Микитович	(0562) 27-79-87
Спеціальний кореспондент Мірошниченко Микола Миколайович	559-44-90
Фотокореспондент Білодуб Олександр Макарович	559-44-90
Бухгалтерія	551-95-70, 558-74-27
Реклама	551-95-65
Поліграфічні послуги	559-62-79, 551-95-68

Коротким рядком

Відбулася спільна колегія управління освіти Львівської облдержадміністрації й обласної ради профспілки працівників освіти і науки, в якій взяли участь завідувачі районних та міських відділів освіти, голови райкомів профспілки. Розглядалося питання діяльності відділів освіти, профспілкових комітетів, голів профкомів навчально-виховних закладів м. Трускавця та Сокальського району щодо виконання Закону «Про охорону праці».

Популярність Клубу веселих та кмітливих з роками не згасає, а, навпаки, зростає. На цьому й вирішили зіграти в службі охорони праці підприємства «Макіївські електричні мережі». Справді народна вистава була повністю присвячена питанням безпеки на виробництві й у побуті.

На початку грудня 1999 р. Радошинський піщаний кар'єр об'єднання «Волиньагрошляхбуд» перейшов у відання Львівської залізниці. Зміна власника сталася за згодою колективу та угодою, укладеною між Волинською облдержадміністрацією та управлінням залізниці. У день передачі кар'єру його робітникам одразу ж виплатили аванс, видали спецодяг, а також вручили посвідчення на право безкоштовного проїзду на приміському залізничному транспорті.

КОМАНДИРИ ОХОРОНИ ПРАЦІ

РОБОТА БЕЗ «БИТВ» ТА «ГЕРОЇЗМУ»

ВАТ «Стальканат» – одне з найстаріших в Одесі. Йому 193 роки. Продукцію – сталеві канати для шахт, підйомних кранів тощо, пружинний та канатний дріт для будівельних і сільськогосподарських потреб, захисну та огорожувальну сітку – купують не тільки підприємства України, але й країн СНД, Греції, Болгарії, Німеччини, Туреччини, Ізраїлю.

Підприємство багате своїми традиціями. Спеціалісти тут в основному високого рівня, з великим досвідом роботи.

Технічний директор ВАТ «Стальканат» Д. Седаков, дізнавшись, що ми хочемо написати про його заступника з охорони праці А. Безбаха, жартиливо зауважив:

– Тільки не дуже його розхвалюйте. А то ще заберуть від нас...

Жарти жартами, але технічний директор побоюється марно. Служба охорони праці на підприємстві працює чітко, з великою відповідальністю та знанням своєї справи. Тому й рівень травматизму знижується. Якщо у 1998 р. сталося 7 нещасних випадків (за 1,5 тис. працюючих), то за 1999 р. – 6. І це тоді, коли на роботах з підвищеною небезпекою в сталедрото-канатному виробництві зайнято близько 800 чоловік.